

Met behulp van *Lameere's Faune de Belgique*, gecontroleerd door de gekleurde plaat en de beschrijving uit het groote werk van *Leon Becker, les Arachnides de Belgique* gelukte het me, de

soort als *Misumena vatia* te bepalen (fig. 8).

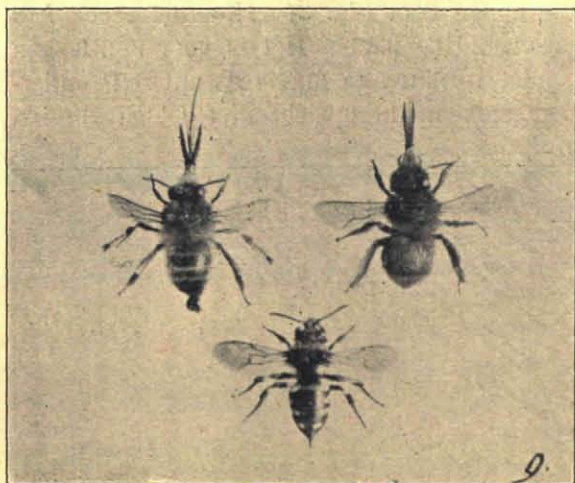


Fig. 9. De ruige Sachembij (*Anthophora pilipes*) met haar parasiet, de rouwbij (*Melecta*); nat. grootte. Links ♂, rechts ♀.

De krabspinnen maken geen web, maar houden zich in en onder bloemen verscholen, waar ze op hun prooi loeren, die ze met tijgerachtige felheid bespringen. Mijn *Misumena* was een prachtig voorbeeld van mimicry; door haar kleur en haar vorm had ik ze tusschen de bloemknoppen niet opgemerkt, wat misschien ook ten deele was toe te schrijven aan de geelgroene reflex, die blad en bloem op het lichaam wierpen. Wie wel eens *blauwe* zwanen en *paarse* koeien gezien heeft, zal zich dat wel aanstonds kunnen

voorstellen. We mogen onze moderne schilders wel dankbaar zijn, dat ze ons geleerd hebben, ook zulke fijne kleurreflexen te zien en te begrijpen.

Utrecht.

B. E. BOUWMAN.

DE VENLO'SCHE HONGERBLOEMPJES.



U wil ik u toch ook eens vertellen, hoe *Draba muralis*, het echte hongerbloempje er hier bij Venlo uitziet.

Ik heb een eenigszins klassieke groeiplaats op 2 minuten van mijn huis, ze groeien er bij honderdtallen, zoodat 't me aan materiaal niet ontbreekt. En dan is 't eerste, wat iedereen in 't oog valt, wel dit: 't Plantje lijkt heelemaal niets op de voorjaarsvroegeling, *Erophila verna*. 't Is waar, de vruchtjes zijn bij beide planten elliptische of langwerpige hauwtjes en ze hebben ook allebei een wortelrozet; maar daarmee is 't dan ook eigenlijk uit. *Draba muralis* lijkt zeer veel meer op de zandraket, *Stenophragma thalianum*, de geheele wijze van vertakking komt er mee overeen, maar een verwarring is toch door den vorm der vruchten en door den bladvorm uitgesloten.

De stengelbladeren van *Draba muralis* zijn n.l. *steeds* hartvormig, met stengelomvattenden voet en vrij diep gezaagden rand. De bladeren van de wortelrozet zijn omgekeerd eirond of spatelvormig, veel minder duidelijk gezaagd, maar toch nooit geheel gaafrandig.

Het bijgevoegde contact-afdrukje geeft bovenaan drie stengelbladen (van verschillend forsche exemplaren voor de hand weg afgeplukt) en onderaan drie bladeren van de wortelrozet, waaruit blijkt, dat de steel der rozetbladen soms heel weinig ontwikkeld kan zijn.

Voor al in 't oog vallend is 't verschil in grootte tusschen *Erophila* en *Draba*. Een vroegeling van een decimeter is al heel wat, maar een *Draba* van dezelfde afmeting is een dwerg! Normale exemplaren zijn ongeveer dertig centimeter lang, maar ik heb wel exemplaren ingezameld van 45 centimeter.

Terwijl bij *Erophila* de vertakking voornamelijk van uit de wortelrozet plaats heeft, vindt men bij *Draba* meestal een krachtigen, rechtopstaanden stengel, die echter al uit de oksels der onderste stengelbladen zijtakken vormt (alleen de zwakkere planten blijven onvertakt). Die takken staan met een hoek van ongeveer 45° van den hoofdstengel af en blijven steeds duidelijk hun karakter van zijtak behouden.

De stand en de rangschikking der bloemen in de lange tros doet denken aan 't herderstaschje. Nooit vindt men bij *Draba* dat eigenaardig heen- en weer gebogene van de hoofdas der tros, zooals dat bij *Erophila* vaak voorkomt.

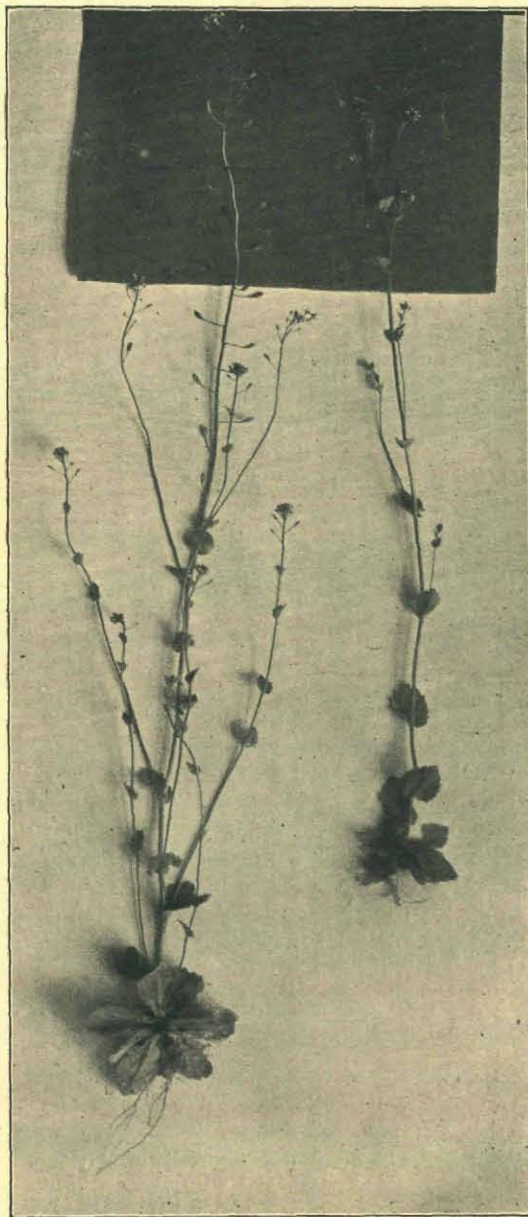
De rijpe vruchtstelen zijn *horizontaal* afstaand.

De zooveel forskere *Draba muralis* verliest 't tegen *Erophila*, wat de grootte der bloemen betreft. De kroonbladjes toch zijn 1—1½ m.M. lang, de kelkbladen ± 1 m.M. Bij *Erophila* zijn bovendien de kelkbladen half zoo lang als de kroonbladen. Daar staat tegenover, dat 't bovenste deel der tros zóó dicht met bloemen bezet is, dat er veelal een 20 à 30 (knoppen meegerekend) bijéén staan.

De beharing van *Draba* vertoont nogal afwijkingen. Terwijl het geheele onderste deel der plant (wortelrozet, bebladerd stengeldeel en stengelbladeren) ruig behaard is, is de hoofdas van de tros óf bijna volkomen kaal, óf met weinige haren bezet. 't Dichtst bijéén staan ze nog op 't onderste gedeelte der tros.

De haren op de bovenzijde van het blad zijn voor 75 % onvertakt; voor de haren op de onderzijde geldt juist het omgekeerde. Bij *Erophila* zijn de randharen van 't blad gewoonlijk vertakt, bij *Draba* gewoonlijk enkelvoudig.

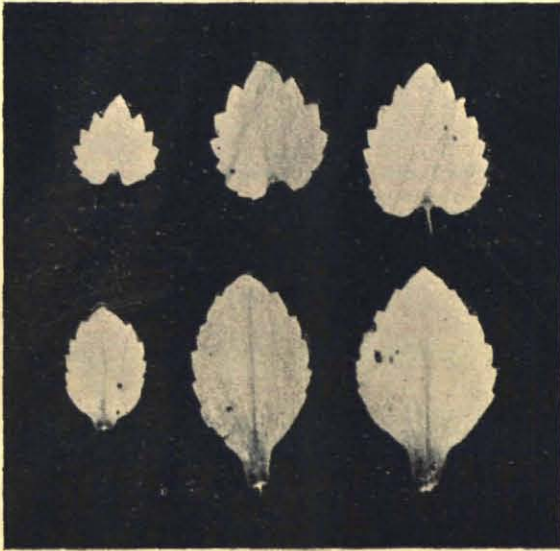
Het bovenstaande is nu wel geen volledige beschrijving, maar toch voldoende om den indruk te vestigen, dat *Draba muralis*, bij Venlo althans, een van *Erophila verna* absoluut verschillende plant is.



Hongerbloempjes (*Draba muralis*).

Vroeger, toen *Erophila verna* gewoonlijk tot het geslacht *Draba* gerekend werd, wees men in de eerste plaats op het niet-ingesneden zijn der bloemkroonbladen van *Draba muralis*, maar het lijkt me toe, dat ook zonder dit kenmerk *Draba muralis* met één oogopslag van de vroegeling te onderscheiden is.

En onwillekeurig vraag ik me nu af: wat is het hongerbloempje, op blz. 557 afgebeeld, dan wel voor 'n ding? Het lijkt heelemaal niet op mijn Venlo'sche exemplaren: de wortel-



Stengelbladeren van *Draba muralis*.

bladeren zijn anders, de stengelbladeren zijn héél anders, de bloem lijkt me, voor *Draba muralis*, enorm groot. Uit de verte is 't al heel moeilijk een oordeel uit te spreken, maar, waar 't bekend is, dat onze gewone voorjaars-vroegeling eigenlijk een verzameling is van een paar honderd »kleine« soorten, die dan door mutatie van een stamsort ontstaan kunnen zijn, kon één der volgende veronderstellingen misschien wel juist zijn:

a. de hongerbloempjes uit de duinen behooren niet tot *Draba muralis*, maar zijn een, tot nog toe onbekende mutatie van *Erophila*;

b. de hongerbloempjes uit de duinen behooren wel tot *Draba*, maar niet tot *Draba muralis* (er zijn vele *Draba*-soorten bekend; de meesten trouwens overblijvende bergplanten);

c. de hongerbloempjes uit de duinen behooren wel tot *Draba muralis*, maar

dan tot een tot nog toe onbeschreven variëteit;

d. (heel aarzelend en met bescheidenheid gezegd!) Kunnen die hongerbloempjes misschien ontstaan zijn door kruising van *Erophila verna* en *Stenophragma thalianum*, de zandraket? 't Figuurtje op blz. 557 doet daaraan onwillekeurig denken.

Mocht een der lezeressen of lezers van *D. L. N.* soms belang stellen in een »echte« *Draba muralis*, dan ben ik (op bescheiden schaal) gaarne geneigd, studiemateriaal te verschaffen.

Venlo, Villapark 2.

Dr. A. J. M. GARJEANNE.

EEN NIEUWE SALAMANDER.



IN het tweede deel van »De Levende Natuur« van 1898, dus nu net vijftien jaar geleden, schreef ik ter gelegenheid van de eerste vondst in ons land van den Alpensalamander (bij Breda) aan het eind van een opstel over onze Watersalamanders. »Wie goed uitkijkt heeft ook nog kans, ofschoon een kleine, nog een vierde Salamander voor ons land te ontdekken, die ook even over de grenzen voorkomt, maar zeldzaam. Dat is de Molge palmata, het diertje lijkt het meest op onze gewone kleine Salamander, Molge vulgaris. Maar hij is er dadelijk van te onderscheiden, doordien aan weerszijden van het lichaam, een licht gekleurde hoog-opliggende lijst loopt, zoo ongeveer als bij sommige kikker-soorten.